
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalsklifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: Arbeidet. — Lourdesmysteriets evangeliske karakter. — Paven og ekteskapet. — Til avveksling. — Mot „Dagen“. — Varia. — Årsberetning for St. Olavs Forbund 1930. — Bokanmeldelse.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Arbeidet.

I en apokryfisk, d. v. s. ikke-kanonisk fortelling om arbeideren Josef lar den ukjente forfatter Jesus selv fortelle sin egen historie. I et avsnitt sier Jesus: «Efter Herodes', den ugudelige tyranns død, vendte mine foreldre med mig tilbake til Israels land og bosatte sig i en by i Galilea, som hette Nazareth. Josef optok igjen sitt fag som tømmermann og levet av sine henders arbeide. Han søkte aldri ved ingenting å gjøre å leve av andre menneskers arbeide, således var også lovens gamle forskrifter . . .»

Vi vil ikke drøfte spørsmålet om hvorvidt de gamle lover var bedre enn de moderne, som synes å gjøre det temmelig bekvemt for dem som absolutt vil leve av andre menneskers arbeide, men bare konstatere at Josef var glad i sitt arbeide, og han eiet en større plikts- og verdighetsfølelse enn mange arbeidere i vår tid, som visstnok *kan*, men helst ikke *vil* arbeide, på grunn av den lettvinde understøttelse de kan få på andres bekostning.

Dette være sagt med alle mulige hensyn til de arbeidere som så gjerne *vilde*, men dessverre ikke *kan* få arbeide.

Det lille arbeidssted i Nazareth er den ypperligste modell som bare tenkes kan, for alle tiders verksteder og fabrikker, for alle tiders arbeide i det hele tatt. Der hersket ikke bare den beste forståelse man kan tenke sig mellom den befalende og adlydende part, den riktige forståelse av arbeidet, men også den nødven-

dige arbeidslyst og arbeidsglede som kaster sol over hverdagen arbeide.

Arbeidslyst og arbeidsglede! Men er arbeidet da ikke efter syndefallet blitt til en byrde? Kan det for nogen være en glede å stige ned under jorden, i de mørke gruber, hvor man hvert eneste øieblikk risikerer sitt liv? Kan det for så mange fabrikkarbeidere være en glede å ta det samme arbeide op og op igjen, hver eneste dag, i en drepende ensformighet og ofte mot en lav lønn? Er ikke hvert arbeide, det åndelige innbættat, mere en byrde enn en lyst når det utføres alvorlig?

Visstnok er arbeidet ved synden blitt til en byrde, skjønt denne byrde også bringer mangel glede og tilfredsstillelse til den som bærer den. Syndens forbannelse har også berørt arbeidet, men *selve* arbeidet er ikke derved blitt til en forbannelse. De som gjør arbeidet til en forbannelse, er de som pålegger arbeiderne et utålelig åk ved altfor mange arbeidstimer og altfor lav lønn, det er de som glemmer at hver arbeider er sin lønn verd. Det er de som preker hat mot arbeide og en uinskrenket revolusjon mot arbeidsgiverne. Arbeidet gjøres også til en forbannelse av dem som ikke vet å vurdere det. Disse glemmer at hvis det ikke fantes krefter til det mindre arbeide, så kunde heller ikke den høiere kultur blomstre. «Øiet kan ikke si til hånden: jeg behøver ikke din tjeneste, ei heller hodet til føttene: jeg trenger eder ikke. Hen meget mer er

de lemmer som synes de svakeste, de mest nødvendige»

Arbeidet: en byrde. Men er ikke arbeidsløsheten en ennu større byrde? Er ikke det frykteligste som kan hende et menneske det at han ikke vet hvordan han skal tilbringe dagen? At han ikke en gang vet hvortil han eksisterer? Man behøver vel ikke å være en kristen for å se at moralens og lykkens største fiende er arbeidsskyhet. Våre hender og alle våre evner står i forhold til vår sjel som urets visere står i forhold til dets indre mekanisme. Står viserne stille, så er dette et tegn på at urets indre ikke er i orden. På samme måte er arbeidsskyheten (dovne hender) et tegn på en fordervet eller død sjel. Lediggangen må derfor betraktes som synd og som begynnelsen til all mulig fordervelse.

Mer enn en byrde skulde hvert menneske i sitt arbejde se en plikt, en kristenplikt. Allerede før syndefallet hørte det til menneskets oppgaver: «Og Gud Herren tok mennesket og satte det i Edens have til å dyrke den og til å våkte den.» Og etterpå lyder det: «I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød, inntil du vender tilbake til jorden.» Det er et kjent bibelsted, men selv den mest «raffinerte» bibelmann har godt av å høre det igjen. Denne første arbeidslov har Kristus ikke ophevet. Han bekreftet den ved sitt eget liv og sin lære. Hans far var en håndverker. Kristus selv blev med forakt kalt «en arbeiders sønn». Hans apostler var håndsarbeidere. Kristus kom for å heve alt det gode som var sunket ned. Han hevet også arbeidet som ennu i Hans tid blev sett ned på og betraktet som slavenes åk. Kristus innordnet arbeidet i sitt frelsesverk og gjorde det til en betingelse også for hvert menneskes frelse. Paulus utsteder uten videre den lov: «Hvo som ikke arbeider, skal heller ikke spise». Helt riktig! Hans syn på arbeidet stemmer også nøiaktig overens med arbeideren fra Nazareths standpunkt. Til thessalonikerne skriver han: «. . . vi åt heller ikke nogets brød for intet, men arbeidet med møie og besvær, natt og dag, for ikke å være nogen av Eder til byrde. Ikke fordi vi ikke hadde rett dertil, men for å gi Eder oss selv til mønster, forat I skulde etterligne oss.» «. . . vi har hørt at nogen iblandt Eder lever uordentlig og ikke arbeider, men har det travelt med unyttige ting. Men sådanne byr og besverger vi i den Herre Jesus Kristus å arbeide i stillhet og ete sitt eget brød.» Sann Kristendom er derfor alt annet enn arbeidssky, den er meget mere enn en forberedelse til døden, den er en forberedelse til evigheten; hvo som er født for evigheten, er født til arbeidet.

Arbeidet er menneskenes plikt også av den grunn at vi er skapt etter Guds billede, og vi er forpliktet til mest mulig å etterligne dette billede. Men Gud er «actus purus», den rene virkelighet, den stadig virkende. Han er det absolutte liv. Hvorfor skulde Han ha gitt oss våre evner hvis de ikke skulde utfoldes og settes i virksomhet? Som et bevis for kristendommens arbeidsskyhet anføres ofte Kristi ord: «Se til himmelens fugler, de sår ikke, de høster ikke, de samler ikke i lader, og Eders himmelske Fader føder dem. Mon ikke Ikke I er meget mere enn disse?» Beviset rammer ikke, ti Kristus sa ikke: «arbeid ikke», men: «vær ikke bekymret» Kristus viser her hen til sin Fars omsorg også for de minste skapninger. Har Han omsorg for de vesener som ikke sår, som ikke høster, ikke spinner, hvor meget større vil da ikke Hans omsorg være for oss mennesker, som strever for å klæ og å ernære oss. Tekstens riktige forklaring går derfor ut på at vi skal anstrenge oss, at vi skal arbeide, men i vårt arbejde ta hensyn til Guds altomfattende og for alt omsorgsfulle faderhjerte.

Ifølge den plass Kristus har satt arbeidet på, skal arbeidet ikke være tvang, ikke bare en plikt, men selv bli til en glede. Ti det arbeide som synes å koste mig så meget, som synes å nedtrykke og å fornedre mig, det løfter mig i virkeligheten, det renser mig, det gir mig rett til den evige arv. Til plikten har Kristus nemlig knyttet en trøst. Han forstod nok at en arbeider i almindelighet ikke bare kan leve av en uavlatelig oppfordring til å gjøre sin plikt, men også trenger til trøst, nettop på grunn av de mange vanskeligheter og anstrengelser et alvorlig arbeide ofte medfører. Tanken på himmelen er den hemmelighetsfulle, gylne bakgrunn som gjør selv det hardeste og minste arbeide lett og betydningsfullt. Tanken på himmelen er den stjerne hvis lys må trenge inn såvel i hver hytte som i hvert palass. Dens lys lyste i Nazareths hytte og gjorde den lille familie til den lykkeligste på jorden, den lyste i mange slott og borger og helliget også deres beboere. Vel skriker anarkiet at vi vil løse arbeider- og arbeidsproblemet med fribilletter til himmelen, men det er eselskryt og ugleskrik. Vantroens arbeide kan på langt nær ikke sammenlignes med troens uforgjengelige arbeide. Middelalderens katedraler vidner mot vantroens smålighet. Troens syn på arbeidet er hevet over anarkiets, som Kölnerdomens himmelstrebende spir er hevet over Lenins grav. Socialister og kommunister peker på Marx og Lenin, som setter arbeidet som et mål for sig selv, vi setter arbeidet som et middel til vårt mål og peker på korset, på hvilket Kristus hang, Han

som for oss har fortjent den nåde i kraft av hvilken vi kan begynne og slutte arbeidet med et glad sinn, fordi vi lever i et kraftig håp, Pauli håp: «Ti vår trengsel, som i det nærværende er kortvarig og lett,

virker i oss en over all måte stor, evig og over alt overveiende herlighet, idet vi ikke ser hen til det synlige, men til det usynlige. Ti det synlige er timelig, men det usynlige er evig.»

Lourdesmysteriets evangeliske karakter.

«Velsignet er du iblandt kvinnene.»

(Luk. 1,28).

Dogmets høitidelige forkynnelse blev tatt imot med jubel av det kristne folk. Vi er nok syndere, men vi elsker ikke synden. Sorg og vemot legger sig over vår sjel når vi ser hvor forgiftet verden er av urenhet, hvordan lasten trækker på den blomstrende uskyld, tar fra ungdommen hjertets friske mot og livsglede, formørker og maktstjeler intelligensen, sniker sig inn i kunsten, skaper omkring oss en dødbringende atmosfære.

Hvor ekkelt og trettende er det ikke dag for dag å være vidne til en sådan forvanskning av kjærligheten, skjønnheten og gleden. Og går vi inn i oss selv, opdager vi årsaken til alt dette uhyggelige. Syndens spirer ligger i vår egen natur. Arvesynden er et sår som stadig blør. Den er den onde draging som stadig motarbeider den guddommelige nådes draging. Ti selv når såret er blitt lægt ved Guds nåde, blir der en skrøpelig natur igjen med en farlig hang til ukjærlighet, avind, sanselig vellyst og til det største av alle moralske onder: hovmot. Og den dypeste elendighet er den åndelige blindhet som ofte gjør at vi støter Jesus fra oss, når Han barmhjertig vil bøie sig over våre sår. Ja, vemot griper oss når vi tenker over menneskeslektenes synd. Himmelen og jorden og myriader av stjerner går sine baner i skjønn harmoni; plantenes og dyrenes mangfoldige liv i skog og eng og i havets dyp, utfolder sig efter en vakker naturorden. I mennesket derimot er ordenen blitt forstyrret ved dets oprør mot Skaperen.

Og se, efter at årtusener er henrunnet for vår slekt i elendighet og fornedrelse, da reiser et nytt skudd sig på Adams gamle stamme, en jomfru, i hvis person den menneskelige natur blomstrer op igjen i sin oprinnelige adel og uberørte skjønnhet. Som en vakker morgenrøde går Maria op for den mørke jord. Hun forkynner Frelsens sol. Hun selv er allerede forklart av dens strålende herlighet. Ti Marias sjelsadel er bare et gjen-skinn av Guds skjønnhet.

Jesu Mor — Kirkens Mor.

Og denne ophøiede kvinne stiger ned til oss fattige mennesker fordi hun elsker oss som en mor. «Hun smilte mot mig som en mor,» sa Bernadette. Hver gang barnet så det himmelske syn følte hun sig omsluttet av en ømhet som bare en mors hjerte kan eie. Dette viser atter den skjønnne harmoni mellem Lourdesmysteriet og evangeliet. Jesu Mor er alle menneskers mor.

Når vi kaller jomfru Maria ved dette navn, så er det ikke bare fordi vi ikke kan finne et dyrebarere navn, for å uttale vår ærefrykt og vår kjærlighet. Nei, Maria er i full virkelighet alle kristnes mor, ti Jesus, hennes sønn og vi er ett. Jesus er vintreet, vi er grenene. Vi lever i Ham, likesom grenene på et tre lever i stammen fordi den samme livgivende saft rinner i dem. Vi er Guds barn fordi Gud har utgydt sin ånd i oss, og denne ånd er Jesu ånd. Han bærer hele menneskeslekten i sig. Er da ikke Jesu Mor også vår mor?

De som ikke har oplevd den katolske religion forbauses over det og tar forargelse. «Dere katolikker,» sier de, «overdriver Marias storhet. Det er nok sant at vi lever i Jesus, at vi er ett med Ham. Men denne enhet har sin årsak i Jesu forløsningsverk, og fremforalt i Guds evige kjærlighet som gav oss Forløseren. Er Maria årsak til Jesu offerdød? Var det hun som inngav Jesus tanken på et sådant offer og kjærligheten til å fullbyrde det? Er det vår mystiske enhet med Jesus som skal være grunnen til å kalle Maria vår mor, så fortjener hun ikke dette navn.»

Jo, hun fortjener det. Vel er Maria ikke årsaken til den kjærlighet som førte Jesus i døden for oss. Men hun gav Jesus den menneskelige natur som satte Guds Sønn i stand til å dø. Og hun blev mor til Jesu menneskelighet, ikke i kraft av en blind naturlov, heller ikke alene ved Guds allmakt; men også i kraft av sitt eget samtykke. Likesom Gud aldri påtvinger et menneske sin nåde, men krever vår viljes frie samtykke, således at vår tro, vår bønn, vår kjærlighet, er både

Guds gjerning og vår, på samme måte vilde Gud ikke ha Maria som mor uten at hun med sitt ydmyke og gudelskende hjerte svarte på engelens budskap: «Se jeg er Herrens tjenerinne, mig skje efter ditt ord.» (Luk. I. 38). Maria vilde altså vår frelse og vårt samfundsliv med Jesus. Hun tok imot Guds vilje og gjorde den til sin egen. Denne ydmyke hengivelse til Gud blev på sin måte årsak — en underordnet årsak, men en årsak til at vi fikk en Frelser og at vi lever i Ham.

Helt fullbyrdet blir vårt samfundsliv med Jesus når vi åpner våre hjerter for forløsningens nåde. Men i Guds tanke blev det allerede til da Guds Sønn blev menneske i jomfru Marias skjød. Ti hvad skjedde der ved dette mysterium? Gud forenet den menneskelige natur med sig, ikke en menneskelig person, sier det dogmatiske språk, men den menneskelige natur, det vil si, vår felles natur. Jesus er vel en individuell personlighet, men ikke en menneskelig. Hans personlighet er den guddommelige, den som evig lever i Faderen med den Helligånd. Det er Gud som blev født. Gud som bor i blandt oss, lider og dør for oss. Det er altså ikke et enkelt menneskes personlighet som blev oppløst til Gud, men den natur som vi alle lever i. Alle vi som eier denne natur er derfor på en mysteriøs måte forenet med Gud i Jesus, eller rettere sagt: vi har krav på å leve i Gud, og dette krav har sitt ut-spring ikke i vår vilje, men i det faktum, at «Ordet blev kjødt» ved jomfru Maria.

Med full rett kaller vi derfor Maria: Den nye menneskeslekts mor. Jesus, kilden til vårt nye liv som Guds barn, kilden til den nåde som får oss til å samtykke i vårt kall som Guds barn, blev skapt av Gud i jomfruens skjød. Hvem er da mor, om ikke Maria? Hvilken mor kan gi oss så stort et liv?

Og hvilken mor kan elske sine barn som Maria elsker oss? Ti hennes kjærlighet er av guddommelig opprinnelse.

Den kjærlighet som i Gud er urgrunnen til frelsesverket antok i Jesu hjerte en menneskelig form. Også kjærligheten «blev kjødt» og kommer oss i møte i menneskelig skikkelse, i et barns smil, i en venns hengivenhet, i alle de edleste og reneste følelser som et menneskehjerte eier. Den samme evige kjærlighet vilde gjøre sig ennu mere nedlatende; den vilde forbinde sig med den form for vennskap som for oss mennesker er den mest rørende og symbolet på den reneste og ømmeste hengivelse, en mors kjærlighet.

Paven og ekteskapet.

«... Den påståtte nødvendighet for revisjon av ekteskapet, begrensning av fødslene og endring av etiske synsmåter — som også i Norge har vært debattert med lidenskap — har etterhvert fremkalt uttalelser fra alle kirkelige og religiøse hold. Fra protestantisk side forsiktige reservasjoner, fra forskjellige dissentersamfund noen utilistiske betraktninger, hvor askesen ikke tør ventes honorert. Og fra Albions land en opsiktsvekkende bekjennelse fra den verdenskjente Dean Inge, som når alt kommer til alt ikke står særlig fjernt fra de kretser, som opgivende innrømmer samfundet og individet fullmakt til å handle ut fra tidens og omgivelsenes premisser.

Så faller pavens uttalelse som en klubbe i bordet.

Han og den katolske Kirke opgir ingen av sine synsmåter. Man vender sig mot hele den moderne utvikling innen familielivet og samfundet og krever livet respektert — det gryende og det blivende — uten avkortning.

Dypest sett er pavens «Encyclika» vel det klokkeste skritt, som er tatt fra kirkelig side. Det er et uttrykk for det absolutte, som Kirken i to tusen år har bygd sitt rike på, og det lar ikke en mulighet stå åpen for stadig omskiftende opfatninger av familielivet.

Men brodden i pavestolens utfall rammer også de nærmeste omgivelser sterkest. Det er familielivet i det fascistiske Italia, som har vært utsatt for den voldsomste forandring i de senere år — fordi det inntil for få år siden utadtil var i overensstemmelse med ortodoks lære.

Siden har fasciststaten med sine ungdomsorganisasjoner og sin dyrkelse av staten som begrep fjernet sig med rivende fart fra Kirkens strenge krav, og ved Mussolinis maktbud blev det åndelige formynderskap, som Kirken øvet overfor italiensk ungdom sterkt begrenset.

Det vennskap som utadtil hersker mellom den diminutive pavestat og det Italia, som styres ved diktatur, er jo ikke inderligere enn at en stor part av katolikene — og vel helst de mest innflytelsesrike — er oppriktige motstandere av fascismen.

Således uttaler en høitstående jesuit:

«Fascismen er en evolusjon i staten, og den har som sådan sine grenser. Men kirken er evig og uforgjengelig, og dens politikk er derfor ikke dagens politikk, men den må arbeide på lang sikt. Ikke ved brutal makt vil menneskeheten seire, men ved troen. Det er hjerte-

godheten og mildheten, som bringer folkeslagene nærmere hverandre — og ikke fascismen. Kirken er evig og tilhører enhver, som ønsker å eie den.»

Helge Wellejus.

(Fra «Glommen» 4—4—31).

Til avveksling.

Mot «Dagen».

Bergens kristelige dagblad hadde i anledning av de siste begivenheter i Spania selvfølgelig en anti-katolsk preget artikkel om «Hans katolske majestet», eks-kongen av Spania. Artikkelen var undertegnet av «Rag», ikke ukjent for våre katolikker i Bergen.

«Neppe noget sted i verden er den siste tids begivenheter i Madrid blitt fulgt med større engstelse enn i Vatikanet»

Vi kan forsikre «Rag» at man i Vatikanet følger begivenhetene i Spania med en alvorlig ro og passende reserverthet. Et Reuter-telegram fra Rom (16. april) meldte at kong Alfonso's bortreise fra Spania ikke har vakt så stor overraskelse da man allerede mer eller mindre var forberedt på det. Kan man stole på de siste telegrammer da er der foreløpig heller ikke nogen grunn til «engstelse», da første-ministeren Zamorra har autorisert den pavelige nuntius til å meddele Vatikanet, at med hensyn til religiøse spørsmål vil konkordatet mellom Spania og Vatikanet bli respektert på det strenge. Engsteligheten består mere i «Rag»s fantasi enn i virkelighet. Dessuten er Vatikanets menn vel kloke nok til å innse at engstelighet bare vilde forverre den nuværende tilstand.

At man i Vatikanet ser alvorlig på tilstanden er ikke å undres over, når man tar i betraktning at det ikke bare er demokratiske tanker som var og er den republikanske aksjons drivkraft men også anti-religiøse, nemlig liberale, socialistiske og kommunistiske tanker. Dannes der ikke en energisk og kraftig regjering da er det stor fare for at denne omveltning kommer til å bety en fremgang for den av kommunistene planlagte verdensrevolusjon. Vi vet ikke hvordan fremtiden vil bli for den katolske Kirke i Spania, men vi skal ikke glemme at det spanske folk i sine brede lag fremdeles er dypt religiøst, og at det når det er kommet til ro igjen, ikke vil tillate at man rører ved det som for den beste og største del av befolkningen forblir det allerhelligste, nemlig den katolske tro.

Republikk eller monarki, det har i grunnen lite å bety for den katolske Kirke. Den er ikke bundet til en

eller annen bestemt regjeringsform, hovedsaken er at regjeringen er rettferdig og respekterer den kristne tro og moral. Er en ny regjering en gang anerkjent, da er det alle katolikkers plikt å støtte den på en loyal måte.

Hvis Spania ifølge «Rag» står så meget tilbake både med hensyn til åndsliv og materiell civilisasjon, er det vel ikke den katolske Kirkes, men de spanske katolikkers skyld, og det ikke som katolikker men som spaniere. Forresten tror vi ikke at åndslivet og den materielle civilisasjon står så særlig høit her heller. Det som her uomtvistelig står forferdelig «høit», er hyttelivet, som nu ikke akkurat kan kalles åndsliv. Når alt kommer til alt, er fattigdommen her muligens ennu større enn i Spania, bare med den forskjell at den i Spania forekommer i former som står mere i fattigdommens tegn enn de gjør her.

Visstnok har Spania forholdsvis ikke så mange veldige skolekasser som Norge, men . . . «å lykksaliggjøre bygdene med elektrisitetsverker og folkeskoler . . . og sende regningene til neste generasjon, det er for katolsk moralopfatning likeså prisverdig som å ta pengene fra en unge der går på gaten i ærend, og gi dem bort.»

At Romerkirken skulde ha undertrykt det lille protestantiske mindretall i Spania er en misforståelse. I det høieste har den holdt mindretallet på sin rette plass. Dessuten skulde man være litt forsiktig med å kaste stener, når man selv sitter i et drivhus.

Hvad Filip den annen angår, kan det for mange lesere være av interesse å høre hvad en hollandsk protestantisk forfatter (drs. J. de Brouwer) skriver om ham efter å ha pekt på hvilken tung arv han var blitt etterlatt av sin far Karl V: «Filip II forstod at Spania fremforalt måtte forbli ett Filip vendte sig derfor først mot reformasjonen. Filip II forstod reformasjonens intrinsike sannhet, nemlig at den var individualistisk og anarkistisk. Reformasjonens grunntanke var den: autoriteten i åndelige anliggender beror på det individuelle kriterium. Dette visstnok bundet til Bibelen, men denne igjen forklart efter egen innsikt. Filip II forstod at en kraftig statsledelse krevet individets ubetingede underkastelse under Stat og Kirke. I Tyskland og Frankrike hadde han sett samfundets uro og forstyrrelse som en følge av Luthers optreden, og kraftig og bevisst vilde han bevare sitt land for disse ulykker. Hans fremgangsmåte må sammenlignes med en moderne statsmanns, som retter sig mot den anarkistiske bevegelse. Man må et øieblikk se bort fra sine personlige sympatier . . . og prøve å sette sig inn i de omstendigheter som Filip II befant sig i, og hvordan

han som sin tids barn, som sin tids politikus måtte reagere mot dem.

For Filip II er opstand mot Kirken det samme som opstand mot Staten, fordi Staten og dens lover er bygget på Kirkens prinsipper. Ærefrykt for og underkastelsen under statsmyndigheten er en følge av lydigheten mot Moderkirken. Ludvig XIV følger i hovedlinjene samme grunntanke og redder sitt land et århundre senere, ti han ser i troens enhet Frankrikes redning. . . . Et moderne eksempel kunde man finne i Poincaré og hans strid mot individualisme og kommunisme.»

Hvad inkvisisjonen angår: den var påliteligere enn flere moderne domstoler og dømte iallfall etter sannhet og ikke vilkårlig. Den arbeidet sent men prosessaktene viser hvor nøiaktig man samlet argumenter for og imot. Dens feil var almenneskelige, de samme feil som hefter ved hver rettsdom, sålenge selve dommerne ikke er fullkomne eller allvitende. At de protestantiske lærebøker stort sett på dette område ennå står meget tilbake og er fulle av historiske usannheter, er en kjensgjerning som for oss er like så tydelig som det er for «Rag» at det moderne Spania skulde stå så meget tilbake med hensyn til åndsliv og materiell civilisasjon.

— Åndslivet blandt protestantene i England og Amerika står vel ikke meget høiere siden de regner selv preventive midler til «materiell civilisasjon» !!!

VARIA.

Oslo.

Højærverdige Administrator *Irgens* reiser fredag den 24. april til *Syiling* for å forrette ved iklædningen av nye St. Franciskussøstre.

Ansgarsfestligheter i Hamburg.

Den 3. mai feires i Hamburg minnet om den hellige Ansgars utnevning til erkebiskop av Hamburg og pavelig legat for hele Norden i 831. Den pavelige nuntius i Berlin, erkebiskop *Orsenigo*, vil forrette den høitidelige jubileumsmesse. For Sverige vil biskop *dr. Müller* møte og for Danmark antagelig biskop *Brems*. Norges Apostoliske Vikariat vil representeres av administrator *Irgens*.

Fra Vikariatet.

Under mitt fravær fra landet i første halvdel av mai måned konstitueres velærverdige pater dr. teol. *H.*

Béchaux som provikar, med fullmakt for de løpende forretninger. All post til Vikariatet og all post til administratoren, som ikke er merket «Personlig», blir åpnet av Provikaren.

Oslo, den 20. april 1931.

H. Irgens,
apost. administrator.

Masse-konversjon i Kina.

Begivenheter som ligner dem som det berettes om i Apostlenes gjerninger kunde man oppleve da den Apostoliske Vikar fra Tsining i Nord-Kina, biskop Chang, forklarte den katolske Kirkes lære for 5000 hedninger fra byen Tsjangkaol.

Byen, som har en befolkning på 7000 innbyggere, har gjennom sine forstandere bedt om i sin helhet å bli optatt i den katolske Kirke. Biskopen var ledsaget av to prester og 40 medlemmer av den katolske aksjon. Man innretter nu skoler for å gi katekismusundervisning til den store gruppe konvertitter. Undervisningen ledes av en prest og syv kateketer.

Kristendommen i Tsining daterer sig allerede fra for 200 år siden, og dens historie beretter om mange helter, som under de forskjellige forfølgelser ofret sitt liv for sin tro.

Biskop Chang var tidligere professor ved Propagandakollegiets universitet i Rom. Den 29. januar 1929 blev han utnevnt til Apostolisk Vikar for Tsining. 24 150 katolikker er betrodd til hans omsorg. Han har gjort meget for å mildne hungersnøden i sitt vikariat.

Fra Lithauen.

Kulturkampen fortsetter sin radikale kurs. I Kowno har en detektiv trengt inn i Universitetets lesesal, og har overlevert den der til lesning liggende «Augsburger Postzeitung», som inneholdt en kritikk av den fanatiske kulturkamp i Lithauen, til politiet. På opfordringen til ikke mere å utlegge avisen i lesesalen, svarte rektoren og senatet at det selv under tsartiden uten videre var tillatt til studentenes orientering å utlegge aviser av de mest forskjellige retninger.

I en ekstra-ordinær biskopkonferanse i Kowno den 9. april blev der besluttet å fortsette den hittil fulgte forsvarskurs.

Kina.

Et telegram fra Ichang til Agenzia Fides meddeler at Pater Marinus Adons, en belgisk franciskanerpater, Vikar for Patoung (i Hu-peh provinsen) er blitt drept av kinesiske banditter.

Denne nye ugjerning har gjort dypt inntrykk på befolkningen og blandt misjonærene.

En gripende episode.

En journalist fra «Popolo di Roma» skriver fra Barcelona: «En merkverdig begivenhet er hendt i Valencia. Mens en entusiastisk folkemengde fylte byens hovedplass og demonstrerte foran hundrevis av republikanske flagg, hørtes plutselig en klokke ringe. Det var en ministrant der ledsaget en prest som skulde bringe den hl. kommunion til en syk. Med ett var larmen forstummet. Uten undtagelse knelte alle tilstedeværende ned og gjorde korsets tegn. Først da presten var gått forbi med alterets sakrament begynte man igjen å disputere om politikk og republikk.

— Katedralkapitlet fra Madrid har avlagt et besøk hos justisministeren og anerkjent de nye politiske myndigheter. Ministeren sa at man på den måte utjevner det kirkelige problem, og han uttalte sitt håp om at alle vilde medarbeide til et normalt forløp av den nuværende tilstand.

Rom.

Den høytidelige innvielse av det nye Propagandakollegium vil finne sted fredag 24. april, på festen for St. Sigmaringa, Propagandakongregasjonens første martyr. Innvielsen vil foretas av Kardinal van Rossum, Prefekt for Propagandakongregasjonen. Blandt kardinalene, som vil være til stede ved ceremoniene, er også Kardinal Mundelein, Erkebiskop av Chicago og gammel elev ved Propagandakollegiet.

Krishnamurti og Kristendommen.

I et intervju som en korrespondent av det liberale hollandske dagblad «Handelsblad» hadde med Krishnamurti angående Kristendommens opprinnelse sa den indiske «filosof» blandt annet følgende nonsens:

«Kristendommen er et menneskelig institutt. Den er bygget på menneskeord. Words are nothing, please! Sannheten er større enn Gud. Gud er menneskehetens høyeste trin.»

Så lyder den teosofiske førers «beskjedne» omdømme om Kristendommen. Sannheten skulde være større enn Gud. Han vet ikke at Gud er selve sannheten. Han kjenner ikke til Kristendommens guddommelige opprinnelse, til Kristi guddom, til Kristi Kirke. Han gjør mennesket til Gud og Gud til mennesket ved å påstå at Gud er menneskehetens høyeste trin.

«Dicentes se sapientes stulti facti sunt», idet de utgav sig for å være vise er de blitt til dårer!

ÅRSBERETNING FOR ST. OLAVS FORBUND 1930

Centralstyret har i det forløpne år bestått av: Mgr. Offerdahl, Mgr. Kjelstrup, Hamar, Mgr. Snoeys, Bergen, frk. Boe, Arendal, fru Bonnevie, Oslo, frk. Knudtzon, Ulleberg pr. Larvik, og d'herr Barra, Kollerud, Ruyter og Parmann, alle Oslo. Varamedlemmer har vært frk. Borch, Oslo, fru Iversen, Hamar, og hr. Ny-lund, Oslo. Da Mgr. Offerdahl blev utnevnt til biskop valgte han pastor Irgens til sin stedfortreder. Hr. Parmann har vært Centralstyrets formann, hr. Barra sekretær, og fru Bonnevie kasserer. Som medlem av Centralstyret hadde Mgr. Offerdahl vist stor interesse for forbundet, som biskop blev hans interesse om mulig ennu mere levende enn før. Han opmuntret oss og støttet oss ved alle anledninger. Det var hans ønske at der snarest mulig blev opprettet lokalforeninger i alle katolske menigheter i landet, og at alle katolikker i

Norge må bli medlemmer. Hans bortgang blev et stort tap for oss, men biskop Olav av Selja's minne vil leve blandt oss og styrke og mane oss til fortsatt trofast arbeide for forbundets store sak.

Centralstyret har siden forrige landsmøte holdt 3 møter. På første styremøte i april ifjor drøftet man bl. a. hvorvidt man skulde samle medlemmer av St. Olavs Forbund under festlighetene i Trondheim i jubileumsuken. Av hensyn til det vidløftige program som var opsatt fra kirkelig hold, og av Norske Katolske Kvinners Forbund, fant man det ikke tilrådelig å legge yderligere beslag på våre medlemmers tid, krefter og penger. Forbundet hadde dessuten nettop ydet 2500 kr. til Stiklestad-kapellet, og man hadde ofret adskillig på St. Olavs Forbundets medlemsmerker, så det fikk være nok. I samme styremøte besluttet man envidere å di-

stribuere pastor Krijn's bok «Avsløringer . . .» gratis gjennom lokalforeningene, på de steder hvor Martha Steinsvik opptreder.

I anledning av at St. Olavs Forbund hadde bestått i 10 år blev der i mai måned i «St. Olav» rettet en appell fra formannen om opprettelse av lokalforeninger ved alle stasjoner, og om tilgang av nye medlemmer ved de allerede bestående.

Denne appell i forbindelse med senere opfordringer har resultert i at der er kommet en ny lokalforening på Stabekk (med 27 medlemmer), og at lokalforeningen i Trondheim er vekket til nytt liv.

Medlemstallet er gått frem ved de fleste lokalforeninger; størst fremgang viser Hamar, som nu har 42 medlemmer, og hvor interessen er stor for St. Olavs Forbund, takket være sognepresten. Der hvor sogneprestene interesserer sig for St. Olavs Forbund, der blir resultatene gledelige, uten deres medvirken og forståelse blir arbeidet tungt.

Efter omtalte appell har vi fått et nytt livsvarig medlem, så der er nu ialt 3 sådanne. Medlemskontingenten for livsvarige medlemmer er som bekjent kr. 200.00 en gang for alle.

På Centralstyrets møte i september blev det besluttet å henstille til de bestående lokalforeninger, innen årets utgang å samle sine medlemmer til fest, til minne om forbundets 10 årige beståen. Opfordringen blev de fleste steder tatt tilfølge.

På Forbundets forlag utkom i september en ny bok av pater Lutz: «Avluden og de Helliges Samfund», trykt i et oplag av 1000 eksempl. Pris kr. 2.00. Den blev avertert i nogen av de mest leste dagblad i Oslo og utenbys, og fåes i alle landets boklader. Vi har likeledes avertert våre øvrige forlagsskrifter i dagbladene, det er dyrt, men det må gjøres. Vi avverterer dessuten ofte i «St. Olav» til gjensidig gagn.

I siste styremøte blev besluttet å overta utgivelsen av en liten bok av pater Lutz om «Lourdes».

Hvad foredrag angår, så har pater Lutz også i år kommet oss til hjelp. Han har fått anledning til å besøke stasjonene i Nord-Norge, fra Hammerfest og til Trondheim med alle mellomstasjoner. Senere har han bereist Sørlandet, fra Stavanger og kysten rundt til Larvik. Hans foredrag omhandlet: «Lourdes», «Kristusproblemet i vår tid», «Den økumeniske karakter i Jesu religion», «Den seksuelle moral og de moderne problemer angående fødselsreguleringen». Vi har flere taknemlige skrivelser fra stasjonene for disse foredrag, som St. Olavs Forbund har det økonomiske ansvar for.

Hvad biblioteksaken angår, så har Bergen lokalfor-

ening ved vår mellomkomst anskaffet kartotek av den type som vi i sin tid anbefalte. Det vilde være ønskelig om flere fulgte eksemplet.

Forbundet har i årets løp fått forskjellige pengegaver som er kommet godt med, da utgiftene er store og inntektene minsker. Enkelte lokalforeninger holder så meget tilbake av de beløp som innkommer i St. Olavs Forbunds navn, så det blir smått stell. Dette spørsmål har vært drøftet i Centralstyret, og vil bli videre behandlet av det nye styre. Imidlertid har Centralstyret foreløpig ikke funnet å kunne godkjenne de vedtekter der er forelagt fra lokalforeninger, hvor man bestemmer å holde tilbake størstedelen av det innkomne. Det var nemlig ikke meningen.

Vi takker imidlertid alle, både prester og lægfolk, for den støtte de yder forbundet, hver efter sin evne, og ber om fortsatt velvilje og medvirken, idet vi tillater oss å minne om hvad vår opgave er, nemlig: «Å støtte Norges Apostoliske Vikariat i dets arbeide for å styrke, forsvare og utbre Hellig Olavs tro.»

Bokanmeldelse:

Willibrord Verkade: Die Unruhe zu Gott. Erinnerung eines Malermönches. Herder & Co., Freiburg im Breisgau. (1. oplag 1920, 5. oplag 1929, 32.—37. tusen.)

Die Unruhe zu Gott er historien om en ung hollandsk malers religiøse og kunstneriske utvikling. Da han under et besøk i Louvre i Paris får denne tanke: „Uten religion gis der ingen virkelig stor kunst; all stor kunst står i religionens tjeneste,“ forteller han: „Denne erkjennelse drev mig til å søke efter en religiøs livsanskuelse.“ Og nu får vi et levende innblikk i en søkende sjels mange hindringer og lange indre kamper for å nå frem. „Hvert skritt opover er besværlig; også skrittet opover til åpenbaringslys. Bare man hadde en god lærer!“ Verkade hadde den lykke å finne en slik god lærer, full av kjærlighetsiver. Boken gir oss en enkel og likefrem beskrivelse av hans videre utvikling og overgang til Moderkirken, til han blir optatt som novice i det berømte benediktinerkloster Beuron i 1894.

Vi stifter også bekjentskap med den kjente danske konvertitt Mogens Ballin og hans optagelse i Kirken. *Die Unruhe zu Gott* som er oversatt til flere sprog og har hatt en meget utstrakt lesekrete i andre land, fortjener også å bli lest i Norge. Boken anbefales på det beste.

E.